

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Published by Lithuanian Catholic Alliance

Nr. 8

SPALIS — OCTOBER, 1984

Vol. 67

REMONTUOJA

Prie Amerikos garsenybių priklauso Statue of Liberty — Laisvės statula, pastatyta Bedloe, kitaip Liberty saloje, įplaukiant į New Yorko uostą. Ji yra Amerikos laisvės, Amerikos didybės ir drauge viso laisvojo pasaulio simbolis.

Praeitų metų liepos mėn. pradžioje statulą apžiūrėjo prancūzų ir amerikiečių architektų grupė ir paskelbė, kad "Panelei Laisvei" reikalinga skubaus remonto. Surado net tryliką jos "skausmų" vietų.

Ir kodėl reikia remontuoti? Statula jau 98 metų. Kai kas paseno. Reikia pakeisti, pataisyti.

Truputis praeities

Prancūzija, revoliucijų šalis, žavėjosi Amerikos laisvės karais, pati pirmoji pripažino Amerikos Jungtines Valstybes, pirmuoju pasiuntiniu paskyrė žymų rašytoją Šatobrianą.

Iniciatyvos ėmėsi Prancūzija čia pastatyti amerikiečių ir prancūzų revoliucijų paminklą. Statulos skulptorius yra Frederic Auguste Bartholdi. Jos nuliedinimu rūpinosi prancūzų-amerikiečių draugija. Jau 1875 tam reikalui ėmė rinkti aukas.

Jos liedinimo darbai Paryžiuje buvo baigti 1881. Ji tų metų gale Paryžiuje ir buvo sumontuota. 1884 ji buvo dovanota Amerikai.

Statulai reikėjo papėdės — pedestalas. Čia į talką atėjo vienas New Yorko dienraštis. Jis paskelbė vąj — prašė paaukoti tik vieną centą. Aukos buvo renkamos visur. Jau 1883 metais pradėti dideli papėdės statybos darbai. Papėdė yra lyg koks didelės tvirtovės fortas — su statulos bokštu, su daugybe kambarių, laiptų.

Laisvės statula buvo atidengta 1886 spalio 28.

Pati statula yra 152 pėdų aukščio, sveria 225 tonas. Papėdė yra 141 pėdos aukščio. Nuo jūros lygio yra tik 7 pėdos. Iš viso nuo jūros lygio statula yra 300 pėdų aukščio.

Ji buvo laivais atvežta į New Yorko uostą. Iš viso buvo 214 gabalų. Čia ji buvo sumontuota. Viduryje padaryti geležiniai rėmai, įrengti laiptai.

Ką remontuoja?

Pirmiausia pakeis visą statulos vidaus geležinę struktūrą. Senoji geležis trina statulos žalvarinę odą, sukelti rūdėjimą. Nauja metalinė struktūra bus patogesnė, patvaresnė, tikslesnė.

Kai buvo statula montuojama, kai kurios dalys buvo blogai įstatytos, pvz. dešinioji ranka jau nuo 1916 metų struktūroje yra išsilaisvinusi ir truputį juda. Ir statulos galva nėra tiksliai uždėta, padaryta net dviejų colių klaida.

Statulos žibintą pakeis nauju, nes senasis yra prakiuręs, praleidžia vandenį. Pataisys ir dešinę ranką, galvos spindulius ir visa kita.

Remonto darbai prasidėjo praeitą rudenį, bus baigti 1986 metais. Atsieis tarp 20 ir 30 milijonų dolerių. Išlaidas padengs Prancūzų - Amerikiečių komitetas, grupė privačių asmenų ir specialus komitetas, kuris rengia statulos 100 metų sukakties minėjimą. Šį komitetą sukėlė

(nukelta į 6 psl.)

WE HAVE A NEW LITHUANIAN BISHOP

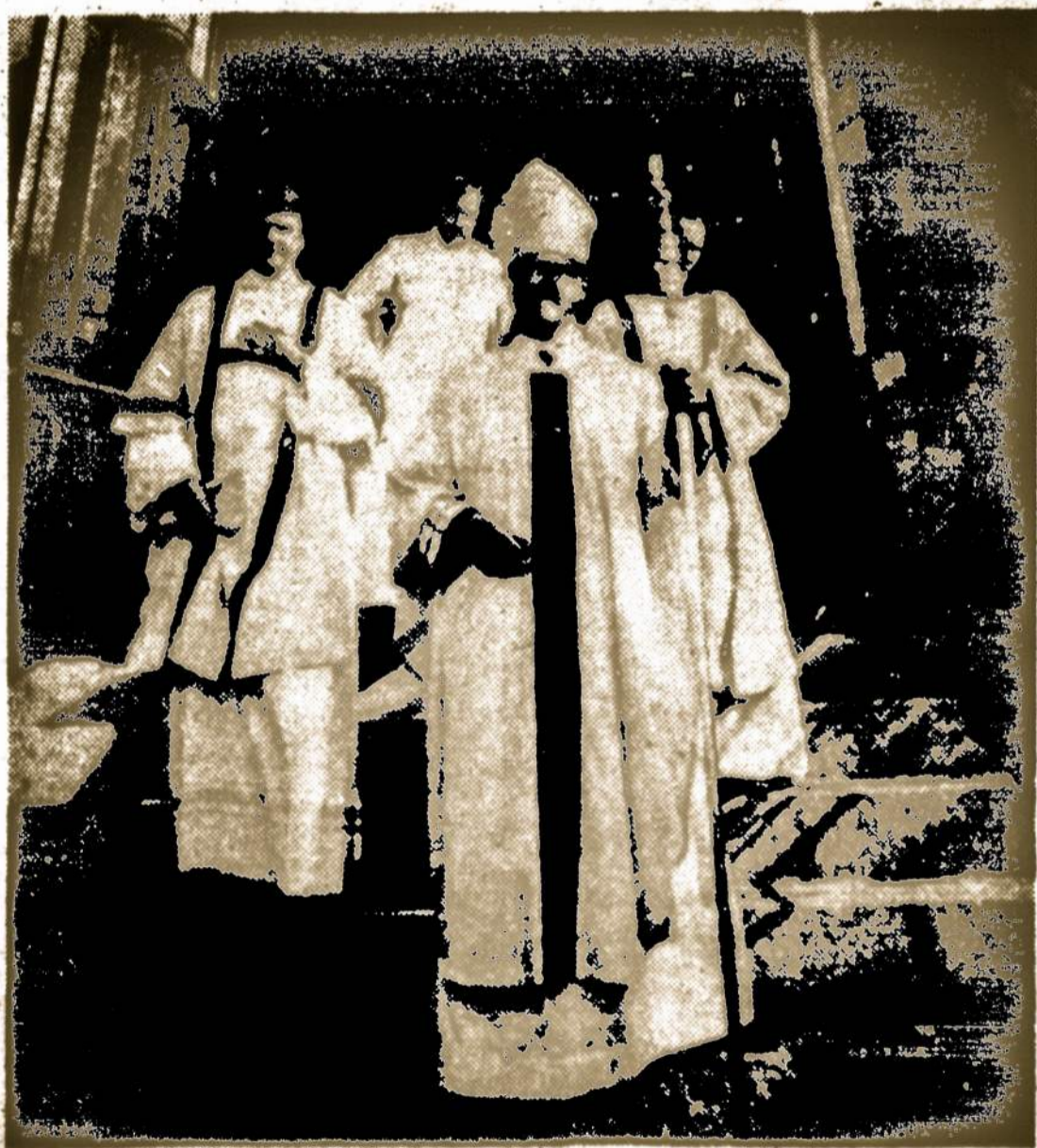
Pope John Paul II has appointed Father Paul Antanas Baltakis of Kennebunkport, Titular Bishop of Egara for the Spiritual Assistance of Lithuanian Catholics living outside of Lithuania. Announcement of Father Baltakis' election was made by Bishop Edward C. O'Leary, Bishop of Portland, at a press conference at the Chancery.

Bishop-elect Baltakis has been the Vicar for the Lithuanian Franciscan Vicariate which has its friary at Kennebunkport. He has resided in Maine since 1979. He was consecrated bishop September 14 at the Cathedral of the Immaculate Conception in Portland, Maine.

Archbishop Pio Laghi, Apostolic Pro-Nuncio to the United States was the principal consecrator of the new bishop. He was assisted by Bishop O'Leary and Bishop Vincent Brizgys. Bishop Brizgys who resides in Chicago, is the Titular Bishop of Bosana and the Auxiliary Bishop of Kaunas, Lithuania; he also has the office of Assistant to the Papal Throne for Lithuanians.

Approximately one million Lithuanians live outside of Lithuania of whom nearly eight hundred thousand are residents of the United States. The Lithuanian population is primarily concentrated in the metropoli-

(Continued on Page 7)

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, išeina iš Portlando katedros, kur jis buvo konsekruotas vyskupu rugsėjo 14 d. 2 v. po piet. Šią nuotrauką įsidėjo "Portland Press Herald" dienraštis rugsėjo 15 laidos pirmame puslapyje. Iš ten ji ir paimta.

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)
Published Monthly except July and August
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 827-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription \$5.00 per year Advertising Rates on Application
Raštus (straipnius ir korespondencijas) redakcija taiso savo nuožiūra.
Nespaudintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

\$5.00 of Insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

Šv. Kazimieras — lietuvių liaudies medžio reišinys, labiausiai paplitęs, dažnai sutinkamas meniškuose leidiniuose.

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikiniu aplanku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugėms amerikietėms. Kaina 8 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

ŠV. KAZIMIERAS LIETUVIŲ LIAUDIES GRAFIKOJE

Lietuvių liaudies mene daugiausia yra grafikos darbų su šv. Kazimiero tema. Randame ir nemaža skulptūrų, gi tapybos darbų yra vos keletas.

Čia spausdinamas šv. Kazimieras yra vienas iš populiariausių lietuvių liaudies grafikos kūrinių. Tai medžio raižinys, išraižytas vienoje lentoje, atspausstas popieriuje. Tamsiosios drabužių klostės nuspalvintos ranka akvarelinais dažais.

Paveikslas dažnai kur spausdinamas, minimas meno knygoje. Iš jo daug ką yra pasisavinę naujieji lietuvių dailininkai, išaugę nepriklausomos Lietuvos laikais. Pasisavinta medžio raižymo būdas, apibendrintas stilius, idėjinis aiškumas. Visa tai buvo atkurta profesionalų dailininkų, ieškant tautinės išraiškos dailėje. Paskutiniu laiku pagal šį paveikslą

dail. Antanas Tamošaitis sukūrė naują šv. Kazimierą.

Čia šventasis vaizduojamas tradiciniu būdu — vienoje ranke laiko kryžių, kitoje — gėles. Žemai kairėje — bažnyčia, dešinėje — valdovų pilis. Visa kykla į dangų, ir lelijų žiedai susilieja su žvaigždėmis. Žvaigždės sudaro vainiką apie šventojo galvą. Tokį žvaigždžių vainiką lietuvių liaudies menininkai vartojo Marijos galvai papuošti.

— Dr. Kazys Šidlauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos pirmininkas, išvyksta visam laikui apsigyventi į St. Petersburg, Fla.

— Prof. dr. Bronius Vaškėlis, lituanistikos katedros vedėjas Illinois universitete, Chicagoje, darbą pradėjo nuo šių mokslo metų pradžios.

Mielas Tautieti, drauskis LK Susivienijime

LKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi moderniškus apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- 20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life
- 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
- Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
- Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid up at 85 (tik pilnamečiams).

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokesčius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai priimami be medikalinės egzaminacijos — sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoje gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN C. ALLIANCE

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. Kat. Susivienijime

Vardas, pavardė

Adresas

..... (Zip Code)

Jeigu norėtum priklausyti jūsų kolonijoje gyvuojančiai Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kurs asmeniškai atlankęs suteiks paaiškinimų, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonėkite atsakyti: (taip ar ne).
Jeigu norėsit įsirašyti centrinei kuopon, tada ir narystės mokesčius siųskit tiesiog į centrą. Malonėkit atsakyti: (taip ar ne).

Kaip šiame laikrašty ne kartą rašyta, Amerikos Lietuvių Taryba 1984 spalio 27 ir 28 Chicagoje šaukia Dešimtąjį Amerikos lietuvių kongresą.

Prieš rašant apie kongreso darbotvarkę, verta keletą gerų žodžių tarti ir apie jo rengėją — Amerikos Lietuvių Tarybą (toliau čia bus vartojama santrumpa Altas, kaip kalbininkas prof. dr. P. Jonikas pataria, nors man labai norėtųsi vartoti santrumpą Alta).

Užmanymas Altą steigti kilo antroj 1940-jų pusėj, kai, Lietuvai laisvę praradus, gerokai susiskaldę JAV lietuviai pantūdo vienyti. Ypač daug entuziazmo ir paskatinimo suteikė tarpšovinės delegacijos priėmimas Baltuosiuose Rūmuose 1940. X.15 ir jai prez. F.D. Roosevelto pareiškimas, jog Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai panaikinta ir kad JAV stengsis padėti laisvę grąžinti. Supratęs, kad tik vieningai galima pasiekti didelių dalykų, tą pačią dieną įsteigtas Lietuvai gelbėti komitetas, o įvairius formalumus sutvarkius, 1941 metais pasivadinta dabartiniu Alto vardu.

Nebekartosiu, iš kokių pagrindinių politinių srovių Altas sudarytas, nes kiekvienas sąmoningas JAV lietuvis žino tai ir kasdieninius poterių. Tik priminsiu keletą ryškesnių Alto atliktų arba atliekamų darbų.

Altas lietuvių delegacijoms praskynė takus į Baltuosius Rūmus, po jau minėto prez. Roosevelto aplankydamas prezidentus Trumaną, Eisenhowerį, Kennedį, Johnsoną bei Fordą, o Carterį ir Reaganą aplankė su kitų organizacijų atstovais.

Altas ne tik užkirto kelią masiniam II Pasaulinio karo bėglių grąžinimui į okupuotą Lietuvą, bet daug prisidėjo ir

DEŠIMTAJAM AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESUI CHICAGOJE ARTĖJANT

ALFONSAS NAKAS

prie išleidimo specialaus įstatymo, kuris leido išvietintiesiems į JAV emigruoti.

Alto pastangomis 1943-siais įsteigtas Bendras Amerikos Lietuvių Fondas — Balfas, kurio dešimtys skyrių iki šios dienos labai sėkmingai veikia, šelpdami į vargą patekusių tautiečius.

Altas nuolat budi, kad Lietuvos įjungimo į SSSR Amerika nepripažintų, kad leistų laisvai veikti Lietuvos atstovybei Washingtone ir konsulatams keliuose JAV miestuose. Šiuos tikslus vykdamas, nuolat palaikomi glaudūs ryšiai su Valstybės departamentu, Senatu, Atstovų rūmais.

Alto pastangomis išrūpinta Voice of America nuolatinės transliacijos į Lietuvą.

Alto dėka kiekvienais metais JAV Kongrese iškilmingai paminima Vasario Šešioliktoji. Ta proga daugelis senatorių bei kongresmanų pasako mums palankias kalbas, kurios užrašomos į Congressional Records ir išsiuntinėjamos į žymius politikams, bibliotekoms, spaudai.

Altas daugiausia prisidėjo prie sudarymo Kersteno komiteto, kuris 1953 metų liudininkų apklausinėjimais bei dokumentų tyrimais nustatė, jog Pabaltijo valstybės Sovietų aneksuotos, sulaužius visas tarptautines sutartis.

Altas leidžia biuletenius lietuvių bei anglų kalbomis. Svarbesniais atvejais tokių biuletenių spausdinama iki 2,000 eg-

zempliorių. Taip pat leidžia brošiūras bei knygas anglų kalba. Kasmet išsiuntinėja po maždaug 11,000 laiškų, biuletenių bei kitokių leidinių.

Altas visada glaudžiai bendradarbiauja su Vliku ir jo veiklą remia pinigais. Iki šių metų galo Vlikui bus davęs per 400,000 dolerių (man suteiktomis žiniomis, iki 1982 spalio 1 Vlikui duota 348,616 dol. paramos).

Vasario Šešioliktosios proga kiekvienais metais Altas paruošia programą radijo valandėlėms anglų ir lietuvių kalbomis.

Tai tik ryškesni Alto darbai, su daugeliu kitų surašyti 1983 metų Alto leidiny, mano išrinkti ir savais žodžiais pateikti. Išrašais norėjau parodyti, kad Altas dirbo praeity ir iki šiol tebedirba labai svarbius Lietuvos laisvinimo darbus.

Besiruošiantiems į Dešimtąjį Amerikos lietuvių kongresą, arba norintiems bent spaudoje jo eigą sekti, visų pirma cituoju jo tikslą, surašytą Alto statuto 16-tam paragrafe:

Amerikos lietuvių kongreso tikslas — pademonstruoti Amerikos lietuvių vieningumą kovojant už Lietuvos išlaisvinimą, pareikšti padėką už paramą arba pasisakyti dėl JAV vedamos politikos Lietuvos išlaisvinimo reikalu, aptarti pasirošimą specialiai akcijai, reikalaujančiai plačios visuomenės įsijungimo bei paramos.

Kongresas išklauso ALT Valdybos pranešimus ir teikia sugestijų ALT atities darbams.

Be abejo, plačioji visuomenė apie Kongreso nutarimus sužinos iš spaudos, juos komentuos, o Alto darbus remis ir ateity.

Siemet jau įvyko du dideli JAV bei Kanados lietuvių susibūrimai: liepos pradžioje — Clevelande ir rugsėjo pradžioje — Toronte. Alto rengiamas Kongresas duoda progą "atsilošti" ir Chicago lietuviams, pabendrauti su delegatais iš įvairių JAV vietovių, taip pat ir su eventualiais svečiais. Štai svarbiausia Kongreso informacija:

Vyks Quality Inn Midway, 5001 W. 79th Street, Burbank, Illinois.

Šeštadienį, spalio 27, rytinė sesija prasidės 9:30 v. Šalia pašaliečiams (ne delegatams) neįdomių formalybių, mano nuomone, didelio dėmesio verti šie momentai: Alto pirmininko dr. Kazio Šidlausko pranešimas; Alto pirmosios valdybos nario Juozo Laučkos paskaita "Žvilgsnis į Alto kilmę, prasmę ir ateitį"; ir diskusijos bei paklausimai.

Popietinė sesija, kuri prasidės 2:00 v., adv. Povilas Žumbakis kalbės apie lietuvių teisių gynimą, o Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto ir Lietuvos pasiuntinybės Washingtono patarėjas Stasys Lozoraitis kalbės tema "Lietuvos Diplomatines tarnygos uždaviniai bei reikšmė darbe už Lietuvos laisvę".

Šeštadienio vakare, 7:00 v., to paties viešbučio Starlite salėje prasidės banketas, kurio metu bus pagerbti visi buvę Alto pirmininkai (velionis Leonardas Šimutis, Antanas Rudis, Eugenijus Bartkus, dr. Kazys Bobelis ir dr. Kazys Šidlauskas).

Sekmadienį, spalio 28, po iškilmingų pamaldų liuteronų ir katalikų bažnyčiose, 1:30 v. įvyks baigiamasis kongreso posėdis, kurio metu kalbės Vliko pirm. dr. K. Bobelis (tema: "Tarptautinė politinė raida ir Lietuvos bylos vystymasis") ir Algirdas Šilas (tema: "Jaunesnioji karta Lietuvos laisvinimo darbe").

Reikia tikėtis, kad Alto rengiamas Dešimtas Amerikos lietuvių kongresas bus lygiai taip sėkmingas, kaip praėjusi šokių šventė ir šv. Kazimiero metų pabaigtuvės.

Puošniūs šokėjai VII-oje tautinių šokių šventėje liepos 1 Clevelande. Nuotr. Ginos Vebelinaitės

LIETUVOS VYČIŲ 71-MAS SEIMAS

Lietuvos vyčių delegatai ir svečiai šiemet rinkosi į Conrad Hilton viešbutį Chicagoje. Ten rugpjūčio 23 prasidėjo registracija ir vyko popietinis posėdis.

Šio seimo šeiminkais buvo 36 kuopa, kuriai pirmininkauja Jonas Paukštis. Kuopa turi 600 su viršum narių. Šio seimo rengimo reikalais ypač rūpinosi: Bruce Nebrieza, Evelyn Ozelis, Scottie Žukas, Edward Valskis, Lucille Kilkus, Ruth Kazauskas, Salomėja Daulienė, Stanley Pieža, Aušra Padalino, Ralph Goking, Denise Vaikutis, Lillian Paukštis, Vincent Samaška, Anna Naureckienė, Loretta Geštautas, Faustas Strolia, Frank Zapolis, Sabina Klatt, David Gardas, Frank Švelnis, Theresa Balčiūnas, Jerome Jankus, Paul ir Thomas Strolia, Georgeanna Kassel.

1 val. popiet viešbuty su JAV, Lietuvos, vyčių centro ir kuopų vėliavų įnešimu oficialiai pradėtas pirmas seimo posėdis. Maldą sukalbėjo centro dvasios vadas kun. dr. A. Jurgelaitis, OP. Susirinkusius sveikino 36 kuopos pirm. Jonas Paukštis. Seimo dalyvius taip pat sveikino lietuviškų organizacijų atstovai: Šv. Kazimiero seselių vienuolijos vyresnioji motina Joanella, Šv. Pranciškaus seselių vardu sesuo Alverna, Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, Vliko pirm. dr. K. Bobelio sveikinimą perskaitė dr. J. Stukas, Alto vardu sveikino T. Blinstrubas, JAV LB vardu — dr. A. Butkus, Lietuvių Katalikų Federacijos vardu — S. Kuprys, ateitinkų vardu — dr. K. Pemkus, Balfo vardu — M. Rudienė, Lietuvių Susivienijimo vardu — P. Austin, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos vardu — P. Marcinkienė.

Raštu sveikino JAV prez. R. Reagan, vysk. V. Brizgys arkivysk. C. Salatka, vysk. P. Baltakis, kun. K. Pugevičius, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Nukryžiuotojo Jėzaus seserys, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys iš Putnamo, Amerikos Lietuvos Katalikės Moterys, "Darbininko" redaktorius, dr. A. Razma, Lietuviai skautai, Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Tėvai Marijonai.

Po sveikinimų kun. A. Jurgelaitis vadovavo šv. Kazimierui pasiaukojimo apeigom.

Apie pereinamųjų metų kuopų veiklą komentavo Nancy Miro.

Seimo atidarymo mišios buvo aukojamos šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje. Mišias aukojo kun. R. Bulworth, kun. A. Janiūnas, kun. A. Bartkus, kun. P. Cibulskis ir kun. A. Jurgelaitis.

Susipažinimo vakaras vyko bažnyčios salėje. Po vakarienos programą atliko "Virtuvės gražuolės". Grupę sudarė vyresnio amžiaus šv. Jurgio parapijos narės. Jos atliko dainų ir šokių pynę, palydint virtuvės instrumentam.

Rugpjūčio 24, penktadienį, darbai pradėti su centro pirmininkės Loretos Stukienės pranešimu. Kasininko Alfonso Trainio pranešimą paskaitė garbės narė Elena Šaulytė.

Dr. J. Stukas, Lietuvos reikalų komisijos pirmininkas, vadovavo pokalbiui "Dabartiniai įvykiai Lietuvos reikaluose". Pranešimus padarė kun. dr. J. Prunskis ir A. Mažeika.

Kun. dr. Juozas Prunskis, Lietuvių Informacijos Centro vedėjas Chicagoje, pabrėžė, kad svarbu tęsti darbą dėl Lietuvos laisvės ir tą reikala reikia palaikyti gyvą, ypač Washingtono. Taip pat neturime užmiršti religinių ir politinių kalinių Lietuvoje ir Sibire. Laiškai rašytini JAV valdžios žmonėms, sovietų pareigūnams, patiem kaliniams.

Antanas Mažeika, Baltic American Freedom League vicepirmininkas, apibūdino šios organizacijos veiklą, pastangas išstumti sovietus iš olimpinio komiteto. Apibūdintos organizacijos pastangos protestuojant prieš Viktoro Skuodžio įkalinimą, vergų darbo naudojimą, baltiečių dalyvavimą Afganistano kare.

Kun. Algimantas Bartkus, šv. Kazimiero lietuvių popiežiškos kolegijos prorektorius Romoje, kalbėjo apie šios įstaigos sunkią finansinę padėtį. Kun. A. Bartkus kreipėsi į seimo atstovus, kad kiekviena Lietuvos vyčių kuopa adoptuotų šią kolegiją. Tai būtų geriausia šv. Kazimiero sukaktuvinių metų dovana.

Ankstyvojo popietė seimo nariai pagerbė pirmą mirusią vyte, 36-tos kuopos narę Petronėlę Laurinaitę, kuri su laivu nuskendo 1914. Jos prisiminimui buvo padėtas vainikas.

Šios dienos mišias viešbuty aukojo prel. D. Mozeris, kun. A. Janiūnas, kun. A. Bartkus, kun. J. Prunskis, kun. A. Zakarauskas, kun. P. Cibulskis, kun. A. Jurgelaitis.

Lietuvos vyčių 71-ame metiniame seime Chicagoje kalba centro valdybos pirmininkė Loreta Stukienė. Nuotr. M. Lepera

3 val. popiet centro valdybos sekretorė Nancy Miro vadovavo pokalbiui "Seni ir nauji horizontai". Lietuvos vyčių organizacija pradėjo veiklą 1913. 1916 jau buvo 60 kuopų ir daugiau kaip 4000 narių. 1984 veikia 57 kuopos su 4000 su viršum narių.

Vakare kultūrinę programą atliko Lietuvos vyčių choras vadovaujamas Fausto Stroliaus, Lietuvos vyčių tautinių šokių grupė, vadovaujama F. Zapolio ir jaunųjų grupė "Suzuki violinists".

Stipendijas gavo šie jaunieji vyčiai: Madonna Marie Balulis — 144 Antracito kuopa, Susan Valkavage — 144 Antracito kuopa, Jonas Strolia — 36 kuopa, Chicago.

Rugpjūčio 25 buvo svarstomos rezoliucijos ir renkama centro valdyba bei komisijų pirmininkai.

Rezoliucijose pasisakoma, kad kiekviena kuopa adoptuoja disidentą Lietuvoje, Lietuvos vyčiai iš kasos skiria 1000 dol. auką šv. Kazimiero kolegijai Romoje ir tampa šv. Kazimiero kolegijos krikšto tėvais, tęsiamas darbas ir maldos, kad arkivysk. Jurgis Matulaitis būtų paskelbtas šventuoju.

Naujojo centro valdybon išrinkti: dvasios vadas kun. A. Jurgelaitis, OP, pirm. Loreta Stukienė, I vicepirm. Nancy Miro, II vicepirm. Elinor Sluzas, III vicepirm. Elsie Kosmisky, protokolų sekr. Adele Dauzickis, finansų sekr. Helen Skudra, išd. Theresa Trainis, patikėtiniai Frank Peterson ir Paul Strolia.

Komisijų pirmininkais išrinkti: dr. Jack Stukas — Lietuvos reikalų, Ann Klizas-Wargo — kultūros reikalų, Magdalena Smailis — ritualo, Paul Binkis — stipendijų, Longinas Švelnis — archyvo, Marytė Lepera —

visuomeninių reikalų, Algis Budreckis — lietuvių kalbai, Frances Petkus — atstovė prie katalikų federacijos.

Šeštadienio vakare vyko banketas, kurio metu "Lietuvos draugo" premija įteikta Kūdikėlio Jėzaus vienuolijos narei seselei Ann Gillen. Ji daug nusipelnė Helsinkio nutarimų peržiūros komisijoje, buvo iniciatorė veiklos, besistengiančios atgauti Klaipėdos bažnyčią, dirbo lietuvių disidentų žmogaus teisių reikaluose.

Rugpjūčio 26, sekmadienį, Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje mišias koncelebravo vysk. V. Brizgys ir eilė lietuvių kunigų. Grupei vyčių įteiktas 4-to laipsnio ženklas. Garbės nario laipsnis suteiktas kun. Algimantui Bartkui ir kun. Albinui Janiūnui.

Atsisveikinimo pusryčiai vyko Marijos gimnazijoje, kuriai vadovauja seserys Kazimierietės.

Lietuvos vyčių seimas 1985 metais vyks New Havene. Globos 50 kuopa.

Marytė Lepera

POPIEŽIUS VĒL PRABILO Į LIETUVIŲ TAUTĄ

Darbininko rugpjūčio 31 d. laidoje buvo minėta, kad popiežius Jonas Paulius II norėjo vykti į Lietuvą ir dalyvauti šv. Kazimiero jubiliejaus iškilmėse Vilniuje prie šv. Kazimiero karsto.

Negavęs leidimo vykti į Lietuvą, Šv. Tėvas savo koplyčioj Castelgandolfe rugpjūčio 25 aukojo mišias lietuviškai ir pasakė lietuvių kalba pamokslą. Visos iškilmės buvo per Vatikano radiją transliuojamos į okupuotą Lietuvą.

Oficialus Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" rugpjūčio 27 - 28 d. laidoje išspausdino šių iškilmių aprašymą ir pilną Šv. Tėvo pamokslą tekstą lietuvių kalba ir itališkame vertime. Čia spausdiname popiežiaus Jono Pauliaus II pamokslą, kaip jis pateikiamas Vatikano dienraštyje:

BRANGŪS BROLIAI IR SESERYS KRISTUJE!

Šiandien Vilniuje, prie šv. Kazimiero karsto, apie savo vyskopus ir kunigus telkiasi visa Lietuvos katalikų bendruomenė, iškilingai užbaigdama minėjimą Lietuvos globėjo garbei.

Visiems lietuviams, o taip pat ir mano širdžiai labai brangaus šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejus yra ypatingai svarbi ir labai reikšminga data jūsų tautos istorijoje.

Ją iškilingai minėjome kovo 4 dieną Vatikano bazilikoje. Šiandien vėl esu jūsų tarpe, tarytum dvasinėj maldos kelionėj einu pas jus. Esu su jumis širdimi, mintimis, malda. Šv. Mišios kurias aukosiu jūsų kalba, tebus mano dvasinės vienybės su visa Lietuvos katalikų bendruomene ženklas.

Popiežius yra su jumis. Su jumis yra Romos Bažnyčia. Su jumis yra visuotinė Bažnyčia, kuri jūsų neužmiršta.

Eucharistinėje aukoje aukosiu Dievui Lietuvos Bažnyčios visus jūsų bendruomenės džiaugsmus ir sielvartus, lėkesčius ir viltis. Žinau, kad jūsų

Šv. Tėvas Jonas Paulius II aukoja mišias lietuviškai rugpjūčio 25 d. 6 val. vak. Castelgoldolfo koplyčioje šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties proga. Mišios tiesiog buvo transliuojamos per Vatikano radiją į Lietuvą. Popiežiui asistuoja prel. Audrys Bačkis. Šalia lango matyti Aušros Vartų Marijos paveikslas (dail. V. Kasiulio) ir šv. Kazimiero paveikslas.

bendruomenė lieka ištikima Evangelijos mokslui, kurį yra priėmusi prieš šešis šimtmečius. Tas mokslas yra giliai įsišaknijęs tautos sieloje ir tautinėje kultūroje. Jis jau neša šventumo vaisius, kurių gražiausias kaip tik yra šv. Kazimieras.

O Bažnyčia Lietuvos žemėje! O kryžių šalies Bažnyčia! Aš meldžiuosi kad niekas neįstengtų tavęs atskirti nuo Kristaus meilės.

Maldoje prisimenu visus, mano broliai vyskupai ir kunigai. Prisimenu seminaristus ir visus, kurie trokšta savo gyvenimą aukoti Dievo karalystės tar-

nybai.

Mano širdyje ypatingą vietą užima krikščioniškos šeimos, o ypač jaunimas, kuris garbina šv. Kazimierą, kaip savo ypatingą globėją. Šv. Kazimieras tebūna jaunimui tvirto tikėjimo, maldos gyvenimo, tyrumo ir pasiaukojančios meilės pavyzdys.

Su tėviška meile maldoje prisimenu visus mažuosius, pažemintus ir nuskriaustuosius, prišpaudą kenčiančius, o ypač tuos, kurie kenečia dėl tikėjimo. Viešpats juos testiprina, tesuteikia jiems džiaugsmo ir gyvenimo keliu telydi juos savo pažadėta palaima!

Brangūs broliai ir seserys lietuviai, melskime Viešpatį, kad Švč. Marijos ir šv. Kazimiero galingos pagalbos dėka visada išlaikytume tvirtą ir veiklų tikėjimą, stiprią viltį ir nenugalimą meilę, kad taptume gyva auka Kristuje Dievo Tėvo garbei.

Nors neturiu galimybės asmeniškai dalyvauti jūsų tėvynės globėjo šv. Kazimiero jubiliejaus minėjime, jaučiuosi esąs jūsų tarpe. Jaučiu dvasinę vidinę vienybę su Lietuvos Bažnyčia ir su lietuvių tauta. Jai reiškiau mano nuoširdžiausią pagarbą ir Švč. Trejybės vardan siunčiu brolišką palaimos linkėjimą!

MIRUSIEJI LIET. KAT. SUSIVIENIJIMO NARIAI

Mary A. Gillis — 30 kuopa
Box 27, Bear Creek, Pa. 18602.
Mirė 1984 gegužės 13. Palaidota
1984 gegužės 15 St. Francis
Cemetery, Plains, Pa.

Veronika Valvonienė — 7
kuopa — Valley Crest Nursing
Home, Wilkes-Barre, Pa. Mirė
1984 rugpjūčio 5. Palaidota 1984
rugpjūčio 8, St. Casimir's Ceme-
tery, Pittston, Pa.

Stephen Matthey — 212 kuopa
12 Cottage Ave., Plains, Pa.
19705. Mirė 1984 rugpjūčio 7.
Palaidotas 1984 rugpjūčio 11
Mt. Olivet Cemetery, Carverton,
Pa.

Kazys Buragas — 115 kuopa
112-02 93rd Ave., Richmond
Hill, N.Y. 11418. Mirė 1984
liepos 27. Palaidotas 1984 liepos
30 Cypress Hills Cemetery,
Brooklyn, N.Y.

John Paul Zimnichy — 230
kuopa — kuopos sekretorius —
1902 Cabot, Detroit, Mich.
48209. Mirė 1984 rugpjūčio 14.
Palaidotas 1984 rugpjūčio 17,
St. Hedwig's Cemetery, Dear-
born Heights, Mich.

Paulina Barauskienė — 178
kuopa — 4174 Mansfield Ave.,
Akron, Ohio 44319. Mirė 1984
rugpjūčio 15.

Izidorius Giedraitis — 94 kuopa
— 7 Knowlton St., So. Bos-

ton, Mass. 02127. Mirė 1984
rugpjūčio 29. Palaidotas 1984
rugpjūčio 31 Mt. Hope Cem-
etery, Boston, Mass.

Stanislova Bumblienė — 87
kuopa — 1716 Vance Ave.,
Coraopolis, Pa. 15108. Mirė 1984
rugsėjo 1.

George Adomaitis — 4 kuopa
— 103 E. Coal St., Shenandoah,
Pa. 17976. Mirė 1984 rugsėjo 9.
Palaidotas 1984 rugsėjo 12 Our
Lady of Dawn Cemetery, She-
nandoah Heights, Pa. G. Ado-
maitis buvo 4 kuopos sekreto-
rius.

Kun. J.J. Dastik — 6 kuopa
— 837 W. Diamond St., Hazle-
ton, Pa. 18201. Mirė 1984 birže-
lio 9.

LIETUVIAI PASAULYJE

— JAV komisija, besirūpinan-
ti Europos saugumo ir bendra-
darbiavimo klausimais, dar kar-
tą pasiūlė suteikti Nobelio tai-
kos premiją keturiem sovietų
kalinamiem sąžinės belaisviams,
jų tarpe Viktorui Petkui. Kiti
trys Nobelio taikos premijai
siūlomi kandidatai yra ukrai-
nietis Mykola Rudenko ir rusai
Anatolijus Ščarenkis bei Juri
Orlovas. Komisija pažymi, kad
šie keturi kalinami sąžinės be-
laisviai buvo nuteisti sunkiomis
kalėjimo bausmėmis vien už tai,
kad gynė tarptautinių susita-
rimų garantuojamas pagrindines
žmogaus teises bei laisves.

— Amerikos Lietuvių Kongreso
metu bus specialiai pagerbti
buvę Amerikos Lietuvių Tarybos
pirmininkai: a.a. Leonardas Ši-
mutis, pirmininkavęs 25 metus,
inž. Antanas Rudis, inž. Eugenijus
Bartkus, dr. Kazys Bobelis,
dr. Kazys Šidlauskas. Pagerbi-
mas įvyks banketo metu spalio
27 Chicagoj. Meninę programą
atliks sol. Praurimė Ragienė,
fortepijonu palydint Mangirdui
Motiekaičiui. Programoj daly-
vaus ir akordeonistas Ažuolas
Stelmokas.

— Mokyt. J. Plačui, suredaga-
vusiam per 1000 "Tėvynės
Žvaigždutės" numerių "Drau-
go" dienrašty, JAV LB Švietimo
taryba paskyrė 500 dol.
premią. Mecenasas — kun. dr.
Juozas Prunskis.

REMONTUOJA

"PANELE

LAISVĖ"

(atkelta iš 1 psl.)

daro pats prezidentas Reagan
ir jam vadovauja Chrysler kor-
poracijos pirmininkas Lee
Iacocca.

Prancūzų-Amerikiečių komi-
teto pirmininkas Paul Windels
Jr. pareiškė, kad visos lėšos bus
sutelktos iš privačių šaltinių ir
tik blogiausiu atveju bus prašo-
ma valdžios, kad ji pagelbėtų.

1924 metais statula paskelbta
Amerikos tautiniu paminklu.

(p.j.)

Kai 1984 birželio mėnesį vyko
69-asis Lietuvių Katalikų Susi-
vienijimo seimas, centro izdinin-
kė pasiūlė ir seimo dalyviai nu-
balsavo šiam Laisvės Statulos
remontui skirti 500 dol.

— Lietuvių Katalikų Mokslo
Akademijoj į narius mokslininkus
pakelti: dr. Romualdas Zalu-
bas, prof. dr. Juozas Navickas,
kun. dr. Antanas Paskus,
kun. prof. Antanas Rubšys.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

BOARD OF DIRECTORS

Spiritual Advisor: Rev. Msgr. Frank L. Yashkas, 134 Tener
Street, Luzerne, Penna. 18079. Home — 717: 287-0828.

President: Thomas E. Mack, Esq. — 11 West Union Street,
Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 472-3880. Office —
717: 823-1131.

Vice-President: Frank J. Katilus — 1059 Blair Avenue,
Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.

Secretary: Charles A. Liscosky — 137 Charles Street, Wilkes-
Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Offices — 717:
823-8876; 829-2406.

Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich, 37 Eldon Avenue,
Lansdowne, Penna. 19050. Home — 315: 626-2409. Office —
215: 645-4100.

Trustees: George F. Sadauckas, 119 South Rebecca Avenue,
Scranton, Penna. 18504. Home — 717: 344-0429.

Mrs. Rosalie Kizis, 134 Church Street, Pittston, Penna.
18640. Home — 717: 654-4271.

Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D., 124 Croydon
Road, Rochester, New York 14610. Home — 716: 288-0604.
Office — 716: 348-3808.

Directors: Mrs. Albina Poska, 6606 South Washtenaw
Avenue, Chicago, Illinois 60629. Home — 312: 434-2374.

Leonard J. Mikelonis, 2934 Grendon Lane, Baltimore, Mary-
land 21234. Home — 301: 665-2218.

Jonas A. Vainius, 3 Clare Drive, East Northport, New
York 11731. Home — 212: 261-3797.

Executive Director: Charles A. Liscosky, 137 Charles
Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855.
Offices — 717: 823-8876; 829-2406.

Garsas Editor: Rev. Cornelius Bučmys, OFM, 341 High-
land Boulevard, Brooklyn, New York 11207. Office — 212:
827-1352.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES

Benevolent Committee: Mrs. Patricia Mack, Heatherhill,
Bear Creek, Penna. 18602. Home — 717: 472-3880.

Mrs. Dolores Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Bar-
re, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855.

Heather Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602. Home-
717: 472-3880.

Press & Information: Leonard Pallis, 352 West Main Street,
Plymouth, Penna. 18651. Home — 717: 779-1977. Office —
717: 826-6440.

Michael Baranosky, Sr., 106 West Brady Street, West
Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.

Michael Baranosky, Jr., 106 West Brady Street, West
Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.

Constitution & By-Laws: Mrs. Anna Strench, 13 Hilldale
Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717: 823-2081.

Stasys K. Lukosevičius, Sr., 1935 West 7th Street, Brooklyn,
N. Y. 11223. Home — 212: 339-0062.

Edwin A. Sites, 13 Mill Street, Pittston, Penna. 18640.
Home — 717: 654-0771.

Judicial, Grievances & Appeals: Anthony J. Lumbis, Esq.,
Box 143, Sweet Valley, Penna. 18656. Office — 717: 826-1550.

Mrs. Mary Kozerski, 35 Hilldale Avenue, Plains, Penna.
18705. Home — 717: 822-8468.

Sylvester Kossa, 93 Russell Street, Edwardsville, Penna.
18704. Home — 717: 287-8554.

Youth Committee: Youth Committee, in conjunction with
Membership Recruitment Committee, will be appointed by the
Board of Directors.

GARSAS • LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE

English Section

Juozas B. Laučka

POPE JOHN PAUL II HONORS A LITHUANIAN LAYMAN

Archbishop James A. Hickey personally presented a papal document to Mr. Joseph B. Laučka informing that His Holiness has appointed him a Knight of the Order of Pope St. Sylvester.

Mr. Laučka, a retired U.S. foreign officer, has been active among the Lithuanian Americans. A native of Brockton, Mass., he has been president of the Lithuanian Roman Catholic Federation of America for five years. This federation unites most of the Catholic organizations and newspapers associated with the Lithuanian Catholic parishes and missions in the United States. At the beginning of this year, Mr. Laučka completed a four-year term as presi-

dent of the Lithuanian Catholic Federation Ateitis, an international organization established in Lithuania in 1910, which comprises three autonomous associations — of secondary schools, university students and alumni. In June of this year, Mr. Laučka completed six years of service as vice-president of the Lithuanian Catholic Alliance, a fraternal benefit organization established in 1886; its headquarters are in Wilkes-Barre, Pa. Federation Ateitis has been banned in Lithuania since 1940 when the Soviet Union occupied Lithuania.

Mr. Laučka has also served on the Board of the National

Council of Catholic Men for several years. He took an active part in founding the Lithuanian American Council in 1940 uniting most of the Lithuanian organizations of this country and of the United Lithuanian Relief Fund of America in 1944.

He has been editor of three Lithuanian Catholic newspapers (in Boston and New York). From 1948 - 51, Mr. Lauč-

ka served as resettlement officer in charge of Lithuanian Displaced Persons at the War Relief Services — NCWC, under the leadership of Patrick Cardinal O'Boyle and Bishop Edward Swanstrom. As a foreign service he had assignments in Munich and Berlin.

Mr. Laučka, a graduate of Georgetown university, and his wife Isabelle reside in Bethesda, Md. They are members of St. Jane Frances de Chantal parish. They have two daughters — Dr. Frances L. Domanskis in Chicago and Isabelle L. Howes in Alexandria, VA.

According to the Catholic Almanach, Pontifical Order of St. Sylvester was instituted by Pope Gregory XVI in 1841 and reformed by St. Pius X in 1905. The Pontifical Orders of Knighthood are secular orders of merit whose membership depends directly on the pope.

WE HAVE A NEW LITHUANIAN BISHOP

(Continued From Page 1)

tan areas of Chicago, New York, Cleveland, Detroit and Pennsylvania. There are 107 Lithuanian parishes in the United States.

Bishop-elect Baltakis will also provide spiritual assistance to Lithuanians in Canada, Australia, England, Argentina, Columbia, Uruguay, Venezuela, Chile, France, West Germany, Scotland, Sweden and Switzerland.

He will provide spiritual leadership to more than 650 diocesan and religious priests who serve Lithuanian parishes and other ministries.

Outside of Lithuania there are four religious orders of men— Jesuits, Franciscans, Salesians and Marians — who have specific Lithuanian provinces. There are five orders of religious women: Sisters of Saint Casimir, Sisters of the Immaculate Conception of the Blessed Virgin Mary, Sisters of Saint Francis, Poor Sisters of Jesus Crucified and the Sorrowful Mother, and the Benedictine Nuns.

Lithuania was annexed by the Soviet Union in 1940. Most nations including the United States do not recognize the forced incorporation. Bishop-elect Baltakis, like the majority of his fellow Lithuanians, was forced to live in exile when the Soviet Union overtook his country.

Paul Antanas Baltakis was

born on Jan. 1, 1925, in Lithuania. He is the second son in the family of 11 children. He received his elementary and high school education in Lithuania.

In 1944 he applied for the seminary to prepare for the priesthood. However, before he could enter the seminary he was arrested by the Nazis and sent to Germany for forced labor. Bishop-elect Baltakis repaired roads in occupied Finland and cut timber in occupied Norway.

At the conclusion of World War II, he went to Belgium where he entered the Franciscans and prepared for the priesthood. He was ordained on Aug. 24, 1952, by Bishop Luis Kerkhoff at Saint Truiden, Belgium.

In 1953, Bishop-elect Baltakis emigrated to Canada, where he was assigned by his Franciscan superiors to the new Lithuanian Parish of the Resurrection in Toronto, Ontario. He served that parish and its friary for 15 years as assistant pastor and superior of the Franciscan Friars.

In 1969, he was transferred to Brooklyn, New York, to organize the construction of a new Lithuanian Cultural Center for Metropolitan New York. He was also assigned as spiritual assistant for the Lithuanian youth of New York. For six years he

(Continued on Page 8)

BISHOP-ELECT ACCEPTS CHALLENGE AS GOD'S WILL

Following is the text of Bishop-elect Paul Baltakis' response:

Thank you, Your Excellency, for your kind introduction and fraternal help in arranging this press conference.

I would like to begin with expressing my sincere gratitude to His Holiness Pope John Paul II for the confidence he has placed in me by nominating me Titular Bishop of Egara to serve and represent Lithuanian Catholics living outside of Lithuania.

Although it took me four days of prayer and consultation with my spiritual directors to make up my mind, I accept this challenge as God's will, trusting that the Good Lord will supplement my short-comings and provide

necessary graces to carry out this new assignment.

To give you a better idea why the Church, especially Pope John Paul II, cares so much for refugees and ethnic groups, let us take a quick look at the role which national parishes play in our American society.

According to statistics, there are 1535 national parishes in the United States. The recently established hispanic and black churches are not included in this number. Most of those 1535 national churches are bilingual; some already became English speaking but retaining their ethnic character, and the rest of them are still using exclusively original, national languages in their liturgy and preaching.

For many ethnic communities

the parish is the center of their religious cultural and social life.

And it is interesting to note that those ethnic communities which have well-organized parishes have contributed considerably more than any other given average community to the intellectual, spiritual and economical life of America. And vice versa, ethnic communities which didn't have their own national parish, have suffered greatly spiritually, economically and socially. This is especially true for immigrants from Eastern European countries. Many members of these communities were lost for the Church and a great deal of them are sympathetic to the Communist government.

These are my personal observations. Now let's see how the Vatican and the American Hierarchy apprise the ethnic communities and national parishes.

In 1981, the American Bishops' Social Development and World Peace Committee had issued a pastoral letter concerning Cultural Pluralism in the United States.

In this 4500-word message, the Committee first of all points out that the Church, in theory and practice, always insisted on the freedom of all people to remain faithful to their cultural heritage, particular language and traditions, favoring only the normal process of integration of cultures. Then the Committee expressed joyful satisfaction that in the

United States, the land of immigrants, the long prevailing concept of "melting pot" favoring forced, pre-mature mingling of peoples and cultures with its disastrous results in religious and social life finally has been replaced with an attractive and challenging picture of multi-colored marble where every ethnic group has its own value and contributes to the Church and the society.

"The national parish, the Committee states, served an admirable function... They contributed cultural strength to city neighborhood and rural communities... They also represented a remarkable aesthetic achievement, a patrimony of historic value... This treasure continues to flourish among us, developing in a variety of ways from generation to generation."

Finally, quoting Pope John Paul II speaking in Chicago in 1979 when he saluted Americans for the common history and union built from riches of different heritages, the Committee concludes with an exhortation that this multi-colored marble should be preserved, continually enriched and handed over to the next generations.

As proof of the Church's renewed efforts to respond to the "signs of time" is the appointments of bishops with specific assignments to care for blacks, hispanics and other ethnic groups, including our Lithuanians, on local, diocesan and national levels.

(From "The Church World")

WE HAVE A NEW LITHUANIAN BISHOP

(Continued From Page 7)

was local superior of Saint Casimir's Friary.

In 1979, he was elected provincial of the Lithuanian Franciscan Vicariate of Saint Casimir which has its headquarters at Saint Anthony's Friary in Kennebunkport.

Saint Anthony's Friary, commonly known as the Franciscan Monastery in Kennebunkport, is the central house for the 70 friars who are members of the Vicariate.

-o-

Franciscan Friars arrived in Lithuania in the 13th century. In 1387, an independent vicariate was established for Lithuanian Franciscans. By the 18th century there were more than 600 friars and 52 friaries in Lithuania.

When the nation was conquered by Russia in 1795, only one friary was allowed to remain open. In 1918, Lithuania regained her independence and the Franciscans began new growth.

When the Soviet Union occupied the country in 1940, there were about 100 friars. Aware that new persecution could be expected, the provincial council in 1940 secretly sent Father Justin Vaskys to the United States with the intention of pre-

serving the existence of an independent Lithuanian Franciscan community. The first friary was established in 1943 in Greene (Maine).

All friaries in occupied Lithuania were forced to close and the Franciscans were disbanded by the Soviet Union. Many were imprisoned or exiled to Siberia. The young Franciscans studying in Western Europe joined Father Justin in the United States.

In 1952, the General Definitorium of the Franciscan Order officially transferred the government of the Lithuanian Franciscans from Kaunas, Lithuania, to Kennebunkport, Maine.

The 70 friars of the Vicariate serve Lithuanians from their friaries and cultural centers in Kennebunkport; Brooklyn, New York; Saint Petersburg, Florida; East Saint Louis, Illinois; and Bridgeville, Pennsylvania. In the Province of Ontario, they serve in the cities of Saint Catherine, Hamilton, London and Toronto.

In addition to service in parishes the friars also operate a summer youth camp and a printery; they publish a weekly newspaper and religious and cultural magazines. Retreats and religious radio programs are also part of their ministry.

BISHOP O'LEARY INTRODUCES BISHOP-ELECT

At the press conference held at the Chancery last Thursday, Bishop Edward C. O'Leary introduced the new Bishop-elect to the media:

It is an honor for me to report that His Holiness Pope John Paul II has appointed Father Paul Antanas Baltakis, a member of the Order of Friars Minor or a Franciscan priest from Kennebunkport, as a bishop of the Roman Catholic Church. Bishop-elect Baltakis is to be the Titular Bishop of Egara for the Spiritual Assistance of Lithuanian Catholics living outside of Lithuania.

With the Catholics of the Dio-

cese of Portland and the people of Maine, I offer my congratulations to Bishop Baltakis and my prayerful good wishes as he prepares to undertake a very demanding ministry not only in this country but also to nations in Latin America, Europe, Canada and Australia.

The Diocese of Portland became the first home for the exiled Franciscan Friars of Lithuania when they took up residence in Greene and later Kennebunkport. We are pleased that this fine priest has served among us and pray that he will know every blessing in his new responsibilities.

Participants at the LCA convention banquet June 26, 1984 in White Haven, Pa. Seated (left to right): Mrs. Thomas E. Mack — delegate of Lodge 183, West Pittston, Pa., Mrs. Charles A. Liscosky — delegate of Lodge 222, Wilkes-Barre, Mrs. Frank J. Katilus — delegate of Lodge 83, Scranton, Mrs. Leonard Mikelonis — guest, Casimir A. Kizis — delegate of Lodge 183, West Pittston. Standing: Mark M. Mack, Esq. — delegate of Lodge 28, Luzerne, Heather Mack — delegate of Lodge 28, Luzerne, Leonard J. Mikelonis — Director, member of Lodge 13, Baltimore, Md.

AFTER THE CONVENTION

MINUTES OF THE 69th CONVENTION OF THE LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE, JUNE 24-25-26, 1984, HOLIDAY INN, POCONO LAKE HARMONY, WHITE HAVEN, PENNA.

(Continued From Last Issue)

During his term, he approved all applications with only one exception. Doctor ended his report on a lighter note — advice to all present — relax a little more and you will live longer.

Chair asked for a motion to accept the Medical Director's Report. Motion by Thomas Mack, seconded by Verna Sadauckas. Motion passed unanimously.

The chair next asked for a report of the Trustees.

George Sadauckas read the written report on behalf of both Trustees, Rosalie Kizis and himself. In addition, George Sadauckas commented on a few methods he utilized in promoting membership and these methods proved fruitful — he enrolled fourteen new members.

Chair asked Rosalie Kizis if she was in agreement with the report and her reply was in the affirmative.

Chairman called for a motion to accept the Trustees Report. Motion made by Leonard Mikelonis, seconded by Anna Davala. Motion passed unanimously.

The chair next asked for a report from the Directors.

All three Directors Albina Poska, Leonard Pallis and Leonard Mikelonis, read above reports as they appeared in Convention book.

The chair called for a motion to accept all three Directors' Reports. Motion by George Sadauckas, seconded by Mary Kozerski. Motion passed unanimously.

The chair then asked Rev. Dr. Cornelius Bučmys, Editor of the Garsas, for his report.

Father Bučmys recalled a luncheon that he attended at the White House. He was seated next to President Reagan and had the opportunity to mention the Lithuanian Catholic Alliance to the President. The President was very cordial.

The editor also urged local lodges to send items of personal interest for printing in the Garsas.

He also asked the delegates if they would consider returning to the old Garsas format. The reply was unanimously negative.

Chair asked for a motion to accept the Editor's report. Motion by Vito Yucius, seconded by Patricia Mack. Motion passed unanimously.

Discussion followed in which Patricia Mack, Anna Galenas, Mary Kozerski and others spoke of the necessity and advantages of printing pictures and articles concerning our youth in the Garsas.

The chairman invited Msgr. Balkūnas to greet the convention in behalf of the Lithuanian National Foundation.

Monsignor traced the beginnings of the Foundation. It was founded in Lithuania forty-five years ago, suppressed in Lithuania when the Lithuanians left, reborn in Germany and then in America.

The purpose of the organization is the Right to Freedom and since Lithuania is now an oppressed country, the organization strives to raise its voice in the free world to regain Lithuania's Independence. Monsignor asked for financial support in the amount of \$3,000.00. The request will be included in new business.

Meeting recessed at 11:50 A.M. for Mass and lunch until 2 P.M.

The Holy Sacrifice of the Mass was concelebrated by Msgr. Balkūnas and Rev. Bučmys for the deceased members of the Alliance in the Lithuanian language at 12 noon.

SECOND SESSION

The second session of the 69th Convention of the Lithuanian Catholic Alliance was called to order by the chairman at 2:10 P.M. Roll was called by Stasys Garliauskas. One additional delegate registered.

Dr. Stankaitis made a request and was invited to the podium to extend greetings from Mr. Vitkus, Secretary of Lodge No. 103, Rochester, New York — host of our last convention.

The chair next called for the report of the Executive Director.

Charles Liscosky elaborated on the contents of his report and added that a survey of all Fraternal in the area will be conducted to compare ideas on recruiting members.

Chair asked for a motion to accept the Executive Director's Report. Motion made by John Kozerski, seconded by Anna Galenas. Motion passed unanimously.

Chairman called for a report from Constitution and By-Laws Committee.

After he submitted his written report to the Home Office, Stasys Lukosevičius reported that he received three proposals for consideration at the convention and forwarded them to the Home Office.

In the absence of Frances Katilus, her husband read her report.

Chair called for a motion to accept the Constitution and By-Laws Committee's Reports. Motion by Rosalie Kizis, seconded by Frances Shoppel. Motion passed unanimously.

Chair called for Benevolent Committee Report.

Patricia Mack commented on the contents of her report. Chair asked for a motion to accept Benevolent Committee's Report. Motion by Albina Poska, seconded by John Burnickas. Motion passed unanimously.

The chair next asked for a report from Judicial, Grievances and Appeals Committee.

Charles Liscosky read the report — Mary Kozerski, another member of the committee added that she enrolled nine members.

Chair asked for a motion to accept the Judicial, Grievances and Appeals Committee Report. Motion by Mary Sites, seconded by Anna Stranch. Motion passed unanimously.

The chair next asked for a Report from the Press and Information Committee.

Inasmuch as all of the members of the committee were absent, the reports submitted were read by Frank Katilus. Chair asked for a motion to accept the reports submitted by Press and Information Committee members. Motion by Kazimer Kizis, seconded by Frances Shapel. Motion passed unanimously.

The members of the Lithuanian Catholic Alliance Foundation were not able to attend the convention, however they have submitted a written report.

(Continued on Page 10)

Banquet of the Lithuanian Catholic Alliance 69th Convention. Seated (left to right): Stasys K. Lukoševičius, Sr. — Secretary and delegate of Lodge 134, Brooklyn, Joseph Giedraitis — delegate of Lodge 115, Brooklyn, Mrs. Joseph Laučka — guest, Joseph B. Laučka — Immediate past vice-president and member of Lodge 36, Washington, D.C., Mrs. Clementina Žemaitis — guest member of Lodge 30, Scranton, Sister M. Elizabeth Žemaitis — guest member of Lodge 30, Scranton. Standing: Frank Donarovich — delegate of Lodge 30, Scranton, Jonas A. Vainius — Incoming Director, member of Lodge 135, Brooklyn, Mary E. Donar — delegate of Lodge 30, Scranton, Joseph A. Stankaitis, M.D., Medical examiner and member of Lodge 36, Washington, D.C.

AFTER THE CONVENTION

(Continued From Page 9)

The chair requested Jonas Vainius to read the report.

Chairman called for a motion to accept the report as read. Motion by Charles Liscosky, seconded by Dr. Stankaitis. Motion passed unanimously.

Dr. Simaitis petitioned the chair to greet the convention in behalf of the American Lithuanian Council. The American Lithuanian Council is preparing for its 10th Lithuanian American Congress which will be held on October 27 - 28, 1984 in Chicago. Its ultimate goal is the Liberation of Lithuania.

Dr. Simaitis extended an invitation to all the delegates and asked the convention to authorize nine delegates to attend the Congress as representatives of the Alliance. He also petitioned each lodge, within the Alliance, to respond by sending a delegate and a donation.

Chairman Katilus next proceeded with the Proposals for Changes in the Constitution and By-Laws.

Proposal 1. Article 8, Section 2 a of the By-Laws to be changed to read as follows: Regular meetings of the Board of Directors or other Executive Body shall hold meetings at least once each calendar year and at other times when necessary.

Motion by Attorney Mack that regular meetings of the Board of Directors or other Executive Body shall be held at least once each calendar year and, at other times, as necessary. Seconded by Albina Poska.

Edwin Sites moved that the assembled body vote on the proposal. Mary Donar seconded the motion. Joseph Laučka requested a secret ballot on the proposal. Motion passed by majority vote 32 votes in favor of motion 8 against.

Proposal 2. Article 6, Section 3 f of the by-Laws shall be changed to read: Fix salaries of the Board of Directors, and delete the remainder of the section. Motion by Atty. Mack to accept the proposal as read, seconded by Joseph Laučka. Motion passed unanimously.

Proposal 3. Amend Article 5, Section 1 of the Constitution to read: The Convention shall be held two years hence for the

purpose of celebrating the 100th anniversary of the Lithuanian Catholic Alliance which will occur in 1986.

Motion by Atty. Mack to accept the proposal, seconded by Mr. Laučka.

Convention should be held at the place of its founding (Plymouth - Wilkes-Barre) and an active local committee, together with the Board of Directors, be involved in its planning.

Meeting adjourned at 3:35 P.M. Will reconvene at 10:00 A.M. on Tuesday morning, June 26th.

THIRD SESSION

The Third Session of the Lithuanian Catholic Alliance Convention was called to order by Vice-Chairman Jonas Vainius at 10:05 A.M.

Invocation was offered by Rev. Msgr. John Balkunas.

Roll was called by Secretary Garliauskas.

Presiding Chairman Vainius called on the Credentials Committee for a current delegate count. Mr. Sadauckas reported a total of fifty-five delegates and three guests.

The chair then asked Mr. Katilus, Secretary of the Alliance, to read the minutes of the First Session as recorded prior to the election of the convention secretary. The chair next requested Mrs. Donarovich, elected secretary of the convention, to read the continuation of the minutes of the first two sessions.

Motion by George Sadauckas to accept the minutes as read. Seconded by Vito Yucius. Motion passed unanimously.

The chair next asked for a report from the Resolutions Committee.

Atty. Mark Mack read the resolution that will be sent to the Most Rev. Pio A. Laghi, Apostolic Pronuncio to the United States.

Msgr. Balkunas offered an amendment to the resolution which would include a note of gratitude to our Holy Father for elevating a Lithuanian priest, the Rev. Paul Baltakis, as Bishop for all Lithuanians in the free world.

Motion by Leonard Pallis to incorporate the amendment into the resolution. Seconded by Frances Katilus. Motion passed unanimously.

Albina Poska next read the resolution which will be hand carried to the Governor of Pennsylvania.

Motion by Atty. Lumbis to accept the resolution as read. Seconded by Jonas Burnickas. Motion passed unanimously.

Vito Yucius then read the resolution to be sent to the President of the United States, Mr. Ronald Reagan.

Motion by Dolores Liscosky to accept the resolution as read. Seconded by Mary Kozerski. Motion passed unanimously.

Edwin Sites next read the resolution to be sent to Bishop James C. Timlin, Bishop of Scranton.

Motion by Mary Kozerski to accept the resolution as read. Seconded by Rosalie Kizis. Motion passed unanimously.

Mrs. Donarovich suggested that a similar resolution be sent to Cardinal Krol of Philadelphia.

Motion by Mr. Garliauskas that the Resolution Committee prepare a letter of congratulations from the Lithuanian Catholic Alliance to the new future Bishop Baltakis. Seconded by Albina Poska. Motion passed unanimously. Letter will be hand carried to the future Bishop by Patricia Mack.

It was agreed that above resolution be signed by convention Chairman.

The chair asked for a report from the Press Committee. Leonard Pallis was asked to work, in conjunction with the Home Office, in supplying information to the editor, Rev. Bučmys, and local papers.

Discussion followed wherein it was decided that pictures of meetings, banquets and public gatherings be included in our newspaper Garsas.

Presiding Chairman Vainius then called on the delegates to assemble a list of "New Business" for consideration.

1. Membership
2. Donations
3. Direction for Youth & Press Committees
4. Preparation for Centennial

Motion by Dolores Liscosky to accept the above list for consideration under "New Business". Seconded by Mary Donar. Motion passed unanimously.

(To be Continued)

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION
(Required by 39 U.S.C. 3685)

1. TITLE OF PUBLICATION: **Garsas**

2. FREQUENCY OF ISSUE: **Monthly Except July-August**

3. COMPLETE MAILING ADDRESS OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION: **341 Highland Blvd, Brooklyn, NY. 11207 Kings County**

4. COMPLETE MAILING ADDRESS OF THE HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS: **P.O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. 18703**

5. PUBLISHER: **Lithuanian R.C. Alliance of America, P.O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. 18703**

6. EDITOR: **Rev. Dr. Cornelius Budrys, OFM, 341 Highland Blvd, Brooklyn, NY. 11207**

7. OWNER: **Mr. Charles A. Lisosky, P.O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa. 18703**

8. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION

16. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION	AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS	ACTUAL NO. COPIES OF SINGLE ISSUE PUBLISHED NEAREST TO FILING DATE
A. TOTAL NO. COPIES (Net Press Run)	2000	2000
B. PAID CIRCULATION 1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS AND COUNTER SALES 2. MAIL SUBSCRIPTION	NONE 1895	NONE 1906
C. TOTAL PAID CIRCULATION (Sum of B and D)	1895	1906
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES	NONE	NONE
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)	1895	1906
F. COPIES NOT DISTRIBUTED 1. OFFICE USE, LEFT OVER, UNACCOUNTED, SPOILED AFTER PRINTING 2. RETURN FROM NEWS AGENTS	105 NONE	94 NONE
G. TOTAL (Sum of E, F1 and F2 - should equal net press run shown in A)	2000	2000

11. I certify that the statements made by me above are correct and complete

SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER: **Rev. P. Budrys**

PREZIDENTO RONALD REAGANO SVEIKINIMAS VYSK. PAULIUI BALTAKIUI

JAV prezidentas Ronald Reagan per Romą Kežį vysk. Pauliui Baltakiui atsiuntė tokią sveikinimo telegramą:
"Sveikinimai Jūsų konsekracijos proga.
Visi amerikiečiai džiaugiasi, kad popiežius Jonas Paulius II parinko amerikietį vyskupą visiem lietuviams katalikam už Lietuvos ribų. Jūsų parinkimu ypač

džiaugiasi visi lietuviai-amerikiečiai katalikai.
Aš žinau, kad lietuviai Lietuvoje taip pat džiaugiasi Jūsų konsekracija ir tai yra jiems moralinės ir dvasinės stiprybės šaltinis šiose tamsiose dienose.
Linkiu Jums ateityje viso ko geriausio. Te Dievas Jus laimina. Ronald Reagan."

SIŪLO V. PETKŲ NOBELIO PREMIJAI

Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų bendrija neseniai Nottinghamame įvykusiame visuotiniame suvažiavime nutarė kreiptis į Nobelio Taikos premijos skyrimo komitetą Norvegijoje, paremiant lietuvių sąžinės belaisvio Viktoro Petkaus kandidatūrą Nobelio Taikos premijai.
Norvegų komitetui pasiūstame laiške Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų bendrija primena, kad lietuvių Viktoro Petkaus ir kitų trijų sovietų kalinamių sąžinės ir politinių belaisvių kandidatūrą šių metų Nobelio Taikos premijai jau yra iškėlus Jungtinių Amerikos Valstybių komisija, besirūpinanti Europos

saugumo ir bendradarbiavimo reikalais. Komisija yra iškėlus šių asmenų kandidatūrą Nobelio Taikos premijai už jų taikingas pastangas ginant pagrindines žmogaus teises bei laisves, suderinamai su Helsinkio konferencijos nutarimais.
Laiške norvegų komitetui Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų bendrija pažymi, kad ji karštai remia pasiūlymą Viktorui Petkui paskirti Nobelio Taikos premiją ir reiškia viltį, kad komitetas reikiamai atsižvelgs į siūlomą Petkaus kandidatūrą. Nobelio Taikos premijos paskyrimu būtų tinkamai įvertinta lietuvių Viktoro Petkaus drąsi, ryžtinga ir nenuilstama veikla už žmogaus teisių apsaugojimą, o tuo pačiu ir už taikos sustiprinimą pasaulyje.

"Garsė" galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

- Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičiūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina \$8.00
- Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00
- Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina \$8.00
- Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių Kaina \$8.00
- Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina \$10.00
- Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina \$4.00
- Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina \$2.00
- Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina \$3.50
- Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59

- metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail. Telesforas Valius. Kaina \$4.00
- Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina \$4.00
- The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Supression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... \$2.00
- Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley \$6.00
- The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark \$6.00
- Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas \$9.00
- Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina \$2.00
- Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis \$5.00
- "Garso" Administracija
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703

WYOMING KLONIO ŽINIOS

THE 61th ISSUE OF THE LITHUANIAN CHRONICLE

Nellie T. Bayoras and Dorothy Banos, members of Knights of Lithuania 143 Council, preparing for Luzerne Co. Folk Festival. Photo by Tom Beky

The sixty-first issue of the Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, which was recently received in the West, is dated January 6, 1984. Most of it is devoted to the trial and sentencing of the Rev. Sigitas Tamkevičius on December 2, 1983. The issue includes the "spiritual testament" of Fr. Tamkevičius, written before his arrest; an account of his trial; a lengthy rebuttal of an article about the trial in the Lithuanian CP daily Tiesa; numerous protests by the Lithuanian clergy and lay Catholics; a survey of the wave of persecutions directed against the people who are suspected of sympathizing with the defendant; and reports on the continuing campaign to collect signatures under petitions on behalf of the Revs. Tamkevičius and Svarinskas. Excerpts from a letter of Viktoras Petkus, a "prisoner of conscience", are printed. There is a report on the ethnic German Catholics in the USSR and a letter to the "dear Irish Brethren"; who are thanked for their prayers and for donating a statue of the Virgin Mary.

LITHUANIAN DANCERS TO PERFORM IN KINGSTON, PA. OCTOBER 27

The ninth annual Luzerne County Folk Festival is coming! From October 25 through 28 at the 109th F.A. Armory in Kingston, Pa., there will be a celebration of the ethnic heritage of Northeastern Pa. with 26 ethnic groups represented.

Included in the festivities will be booths from various nationalities, singing, dancing and food. One of the guest performing groups will be the "Grandinėlė Lithuanian Company" of Ohio, which will be featured on Saturday evening October 27. A Lithuanian cultural Exhibit will be presented by the Knights of Lithuania, Council 143, Pittston. Mrs. Nellie T. Bayoras, Pittston, is exhibit chairman.

The Luzerne County Folk Festival is Northeastern Pennsylvania's only full-scale multi-

ethnic festival. Other major folk dance companies will be featured at the Festival including the Duquesne University Tamburitians on Sunday at 2:30 p.m., Ukrainian Dance Ensemble of Astoria, N.Y. on Saturday at 8 p.m., Morvan Slovak Dancers, Binghamton, N.Y. on Saturday at 7 p.m. and many more fascinating groups.

Festival hours are Thursday, October 25 and Friday October 26 6 p.m. to 10 p.m.; Saturday October 27 1 p.m. to 10 p.m. and Sunday, October 28 1 p.m. to 7 p.m. Admission: Adults — \$3.50 and Children — \$1.00. Further information can be obtained by contacting —

Luzerne County Folk
Festival Committee
35 Denison Street
Forty Fort, Pa., 18704
(717) 288-6784

St. Mary's Villa Nursing Home Auxiliary recently held its installation of officers at Jay's Banquet Room, Scranton. From left, seated, Lorella Labukas, treasurer; Mary Dantona, president; Sister Baptista, CJC, Villa administrator. Standing, same order: Lenore Grudis, past treasurer; Agatha Suetta, past first vice president; Alberta Rogers, corresponding secretary; Anna Mae Menichillo, recording secretary; Dorothy Banos, first vice president; Natalie Evanchyk, second vice president. Ann Patelunas, past recording secretary was absent when picture was taken.